

(443) “ शुचु स्तेयकरणे ” (I-भ्वादिः-197. सक. सेट्. पर.)

श्रोचकः-चिका, श्रोचकः-चिका, ¹जुग्रोचिषकः-जुग्रुचिषकः-षिका,
²जोग्रुचकः-चिका ;
 श्रोचिता-त्री, श्रोचयिता-त्री, जुग्रोचिषिता-जुग्रुचिषिता-त्री, जोग्रुचिता-त्री ;
 श्रोचन्-न्ती, श्रोचयन्-न्ती, जुग्रोचिषन्-जुग्रुचिषन्-न्ती ; —
 श्रोचिष्यन्-न्ती-ती, श्रोचयिष्यन्-न्ती-ती, जुग्रोचिषिष्यन्-जुग्रुचिषिष्यन्-
 न्ती-ती ; —
 — श्रोचयमानः, श्रोचयिष्यमाणः, जोग्रुच्यमानः, जोग्रुचिष्यमाणः ;
³श्रुक्-श्रुग्-श्रुचौ-श्रुचः ; — — —
⁴श्रुक्तः-क्तम्, श्रोचितः, जुग्रोचिषितः-जुग्रुचिषितः, जोग्रुचितः-तवान् ;
⁵श्रुचः, श्रोचः, जुग्रोचिषुः-जुग्रुचिषुः, जोग्रुचः ;
 श्रोचितव्यम्, श्रोचयितव्यम्, जुग्रोचिषितव्यम्-जुग्रुचिषितव्यम्, जोग्रुचितव्यम् ;
 श्रोचनीयम्, श्रोचनीयम्, जुग्रोचिषणीयम्-जुग्रुचिषणीयम्, जोग्रुचनीयम् ;
⁶श्रोच्यम्, श्रोच्यम्, जुग्रोचिष्यम्-जुग्रुचिष्यम्, जोग्रुच्यम् ;
 ईषद्ग्रोचः-दुर्ग्रोचः-सुग्रोचः ; — — —
 श्रुच्यमानः, श्रोच्यमानः, जुग्रोचिष्यमाणः-जुग्रुचिष्यमाणः, जोग्रुच्यमानः ;
 श्रोचः, श्रोचः, जुग्रोचिषः-जुग्रुचिषः, जोग्रुचः ;
 श्रोचितुम्, श्रोचयितुम्, जुग्रोचिषितुम्-जुग्रुचिषितुम्, जोग्रुचितुम् ;

1. ‘रलो व्युपधात्—’ (1-2-26) इति सेटः सनः कित्त्वविकल्पः । कित्त्वपक्षे गुणो न । कित्वाभावपक्षे गुणः । एवं सञ्जन्ते सर्वत्र रूपद्वयं बोध्यम् ।
2. ‘सन्त्यङोः’ (6-1-9) इति द्वित्वे, ‘यस्य हलः’ (6-4-49) इति यलोये, अकारस्य लोपे च, ‘गुणो यङ्लुकोः’ (7-4-82) इत्यभ्यासस्य गुणः । एवं यङन्ते सर्वत्र ।
3. अवसाने चर्त्वविकल्पः ।
4. उदित्वेन क्त्वायामिङ्गिकल्पनात्, ‘यस्य विभाषा’ (7-2-15) इति निष्ठायाभि-
 णिषेधः । चर्त्वम् ।
5. ‘इगुपधज्ञा—’ (3-1-135) इति कर्तरि कप्रत्ययः ।
6. अस्माद्धातोः ण्यति प्रत्यये, ‘चजोः कु घिण्यतोः’ (7-3-52) इति कुत्वं ‘न क्तादेः’
 (7-3-59) इति यद्यपि प्रतिषिद्धम् ; अथापि, ‘निष्ठायामनिट् इति वक्तव्यम्’
 (वा. 7-3-52) इति वार्तिकात्, अस्य धातोः निष्ठायामनिट्त्वात् कुत्वं भवत्येव ;
 यद्योत्तरं सुनीनां प्रामाण्यात् । एवं च ऋथपि ज्ञेयम् ।